

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 34 PŽ-330/2023-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Jagode Crnokrak, predsjednice vijeća, Dubravke Matas, sutkinje izjaviteljice i Gorane Aralica Martinović, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja STANOGRAD stambeno-graditeljska zadruga u stečaju, OIB 48821947982, Zagreb, Ilica 109, kojeg zastupa punomoćnik Ante Omazić, odvjetnik iz Zagreba, Budmanijeva 5, protiv tuženice LUCIJE ŠKEGRO, OIB 18177540890, Zagreb, Zelengaj 71, koju zastupa punomoćnik Jurica Tončić, odvjetnik iz Zagreba, Ignjata Đorđića 9, radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika, odlučujući o žalbama tužitelja i tuženice protiv dijela presude i rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-796/20 od 12. prosinca 2022., u sjednici vijeća održanoj 15. veljače 2023.

p r e s u d i o j e

Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-796/20 od 12. prosinca 2022. u točkama I. i III. njezine izreke i sudi:

I. Utvrđuje se da je bez učinka za stečajnu masu STANOGRAD stambeno-graditeljska zadruga u stečaju, Zagreb, Ilica 109, OIB 48821947982 Ugovor o kupoprodaji nekretnine zaključen 5. listopada 2015. između tužitelja kao prodavatelja i tuženice kao kupca, ovjeren od strane javnog bilježnika Nikole Tadića, Prilaz Đ. Deželića 23, Zagreb pod poslovnim brojem OV-4873/2016 od 5. rujna 2016., te se nalaže tuženiku Luciji Škegro iz Zagreba, Zelengaj 71, OIB 18177540890 da tužitelju STANOGRAD stambeno-graditeljska zadruga u stečaju, Zagreb, Ilica 109, OIB 48821947982, u roku od 8 dana, preda u posjed, slobodnu od osoba i stvari, sljedeću nekretninu:

- stan u vanknjižnom vlasništvu površine 108,52 m², na adresi Trsje 21 1. ETAŽA – 244/1000 suvlasničkog dijela nekretnine (građevine i zemljište), povezano s vlasništvom posebnog dijela nekretnine u AI, što u naravi predstavlja – trosobni stan oznake ST0 u podrumu površine 108,52 m² sastavljen od hodnika, dvije sobe, dvije kupaonice, dnevnog boravka i kuhinje te natkrivene terase i vrtova oznaka V1 i V3 površine 172,15 m², ukupne površine 280,67 m², sve u nacrtu posebnih dijelova označeno plavom bojom, a sve sagrađeno na z.k.č. 8953/1, stambena zgrada br. 21, Trsje sa 167 m² i dvorište sa 357 m², k.o. 999901, zk. ul. 108527 k.o. Grad Zagreb.

II. Nalaže se tuženici u roku od osam dana naknaditi tužitelju parnične troškove u iznosu od 10.037,16 EUR / 75.625,00 kn.

III. Odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 12.165,70 EUR / 91.662,50 kn.

r i j e š i o j e

I. Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-796/20 od 12. prosinca 2022.

II. Tuženica je dužna tužitelju naknaditi troškove žalbe u iznosu od 1.896,56 EUR / 14.289,60 kn u roku od osam dana.

III. Odbija se tužiteljev zahtjev za naknadu troška žalbe u iznosu od 1.877,75 EUR / 14.147,90 kn kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Presudom označenom u izreci Trgovački sud u Zagrebu je odlučio:

I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrđuje se da je bez učinka za stečajnu masu STANOGRAD stambeno-graditeljska zadruga u stečaju, Zagreb, Ilica 109, OIB: 48821947982 Ugovor o kupoprodaji nekretnine zaključen 5. 10. 2015. godine između tužitelja kao prodavatelja i tuženice kao kupca, ovjeren od strane javnog bilježnika Nikole Tadića, Prilaz Đ. Deželića 23, Zagreb pod poslovnim brojem OV-4873/2016 od 5. 9. 2016., te se nalaže tuženiku Luciji Škegro iz Zagreba, Zelengaj 71, OIB: 18177540890 da tužitelju STANOGRAD stambeno-graditeljska zadruga u stečaju, Zagreb, Ilica 109, OIB: 48821947982, u roku od 8 dana, preda u posjed, slobodnu od osoba i stvari, sljedeću nekretninu:

- stan u vanknjižnom vlasništvu površine 108,52 m², na adresi Trsje 21 1. ETAŽA – 244/1000 suvlasničkog dijela nekretnine (građevine i zemljište), povezano s vlasništvom posebnog dijela nekretnine u AI, što u naravi predstavlja – trosobni stan oznake ST0 u podrumu površine 108,52 m² sastavljen od hodnika, dvije sobe, dvije kupaonice, dnevnog boravka i kuhinje te natkrivene terase i vrtova oznaka V1 i V3 površine 172,15 m², ukupne površine 280,67 m², sve u nacrtu posebnih dijelova označeno plavom bojom, a sve sagrađeno na z.k.č. 8953/1, stambena zgraada br. 21, Trsje sa 167 m² i dvorište sa 357 m², k.o. 999901, uk. ul. 108527 k.o. Grad Zagreb“, kao neosnovan.

II. Odbija se protutužbeni zahtjev tužene koji glasi:

„Nalaže se tužitelju – protutuženiku STANOGRAD stambeno – graditeljska zadruga u stečaju, Zagreb, Ilica 109, OIB: 48821947982, da tuženoj – protutužiteljici isplati iznos od 225.000,00 kn/29.862,63 eura¹ zajedno s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od presuđenja pa do isplate po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za 3 postotna poena u roku od 15 dana“, kao neosnovan.

III. Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.“

1.1. Rješenjem istog poslovnog broja i datuma je odlučeno:

„Odbacuje se tužba u dijelu kojim tužitelj zahtjeva utvrđenje da je bez učinka za stečajnu masu tužitelja ugovor o prijeboju-ustupanju međusobnih potraživanja od 5. svibnja 2016. sklopljen između tužene, tužitelja, SG Stanograd koncern 1978 d.o.o. i Zvonimira Škegre, kao nedopuštena.“

2. Prema obrazloženju, sud nalazi tužbeni zahtjev neosnovanim kao i protutužbeni zahtjev i primijenio je odredbu čl. 115., 119. st. 1. i 120. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 137/99, 22/00, 37/00, 114/01, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14; dalje: ZVDSP), čl. 198., 202. i 212. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17 i 36/22; dalje: SZ) te čl. 368. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO). O troškovima je odlučeno primjenom odredbe čl. 154. st. 4. Zakona o parničnom postupku.

3. Tužitelj pobija navedenu presudu u dijelovima s kojima nije uspio u sporu pravovremenom žalbom iz svih zakonskih razloga. Ukazuje u bitnom kako sud nije pravilno cijenio sve isprave u spisu te povrijedio načelo ekonomičnosti i otvorenog pravosuđenja, kao i da je sud pogrešno tumačio opću pretpostavku pobijanja. U odnosu na rješenje kojim se odbacuje dio tužbe smatra pogrešnim zaključak suda o nepostojanju odobrenja stečajnom upravitelju za podnošenje tužbe, jer je stečajnom upravitelju dana suglasnost za pobijanje pravnih radnji kojima su otuđene nekretnine. Predložio je preinačiti, podredno ukinuti pobijanu presudu i vratiti predmet na ponovno suđenje prvostupanjskom sudu u fazu pripremnog ročišta, a zatražio je troškove postupka i trošak žalbe u iznosu od 28.437,50 kn za sastav, PDV i pristojbu.

4. Tuženica je podnijela pravovremenu žalbu protiv točke III. izreke prvostupanjske presude iz svih zakonskih žalbenih razloga, navodeći kako je sud trebao cijiniti vps svakog pojedinog zahtjeva a na presuđeni način je tuženica oštećena radi nepoštivanja načela razmjernosti i pravila jednakog pristupa sudu. Predložila je stoga preinačiti pobijani dio presude, podredno vratiti ga na ponovno odlučivanje uz trošak sastava žalbe u iznosu od 3.732,83 EUR s PDV-om u iznosu od 933,20 EUR i trošak sudske pristojbe od 663,61 EUR s pripadajućom zateznom kamatom.

5. Žalba tužitelja je djelomično osnovana, a žalba tuženice nije osnovana.

6. Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu i rješenje na temelju odredbe iz čl. 365. i 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP), u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

7. Tužbeni zahtjev odnosi se na zahtjev tužitelja za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika – ugovora o kupoprodaji nekretnine od 5. listopada 2015. i ugovora o prijeboju-ustupanju međusobnih potraživanja od 5. svibnja 2016., a

protutužbeni zahtjev se odnosi na isplatu iznosa od 225.000,00 kn / 29.862,63 EUR zajedno s pripadajućim zateznim kamatama.

8. U postupku niti u pobijanoj presudi nisu počinjene bitne povrede postupka koje bi se sastojale u proturječnosti razloga koje je sud dao o odlučnim činjenicama sa sadržajem izvedenih dokaza, kako to neosnovano smatraju žalitelji.

9. Prvostupanjski je sud pravilno proveo postupak i utvrdio bitne činjenice, na koje nije u cijelosti pravilno primijenio navedene materijalno-pravne odredbe.

9.1. Sud je ispravno naveo kako je u konkretnom slučaju potrebno utvrditi jesu li ispunjene opće i posebne pretpostavke pobijanja utužene pravne radnje stečajnog dužnika, no ovaj sud ne prihvaća ocjenu suda kako nije ispunjena opća pretpostavka pobijanja koja bi se očitovala u povećanju mogućnosti namirenja stečajnih vjerovnika vraćanjem predmetnih nekretnina u stečajnu masu i njihovom prodajom, budući da tužitelj nije dokazao vlasništvo na istoj. Iz tužbe je vidljivo kako tužitelj navodi da se radilo o prijenosu izvanknjižnog vlasništva, dakle, nije niti tvrdio da je stekao pravo vlasništva sukladno odredbama Zakona o vlasništvu. Međutim, to ne znači da tužitelj kao investitor izgradnje objekta u kojem se nalazi predmetna nekretnina ne može u drugom postupku zahtijevati svoja prava.

9.2. Stoga, budući da je prvostupanjski sud utvrdio postojanje ostalih općih i posebnih pretpostavki pobijanja ovaj sud preinačava točku I. izreke pobijane presude i prihvaća tužbeni zahtjev u tom dijelu. Naime, nedvojbeno je utvrđeno:

- stečajni sud dao odobrenje stečajnom upravitelju za podnošenje tužbe za pobijanje pravne radnje – predmetnog ugovora o kupoprodaji od 5. listopada 2015. Iz izvotka iz sudskog registra za tužitelja proizlazi da je stečajni postupak nad tužiteljem otvoren rješenjem poslovni broj St-3048/16 od 22. studenog 2018. pa je tužba od 20. svibnja 2020. podnesena u roku od godine i pol od otvaranja stečajnog postupka iz čl. 212. st. 3. SZ-a,

- iz izvješća stečajnog upravitelja u stečajnom postupku koji se vodi nad tužiteljem te pregleda imovine obveza utvrđeno je da imovina stečajnog dužnika nije dovoljna za namirenje tražbina svih stečajnih vjerovnika jer vrijednost imovine iznosi 12.389.862,00 kn, dok su u stečajnom postupku utvrđene tražbine stečajnih vjerovnika u iznosu od 135.446.520,93 kn,

- nije sporno da je tužitelj u vrijeme sklapanja pobijanog ugovora o kupoprodaji nekretnine bio nesposoban za plaćanje te da je blokada računa nastupila 9. travnja 2010.,

- pobijani ugovor o kupoprodaji nekretnine za tužitelja je potpisao tadašnji zastupnik po zakonu Zvonimir Babić. Nije sporno da je tužena kćer Zvonimira Škegre. Iz podataka iz sudskog registra (list 17. spisa) proizlazi da je Zvonimir Škegro bio zastupnik po zakonu tužitelja od 13. veljače 2002. do 15. lipnja 2015. Ugovor je sklopljen četiri mjeseca nakon što je Zvonimir Škegro prestao biti zastupnik po zakonu tužitelja, ali s obzirom na to da je tužitelju neprekidno blokiran račun od 2010. godine, to je i u vrijeme sklapanja ugovora Zvonimiru Škegri moralo biti poznato da je tužitelj nesposoban za plaćanje, a budući da je tužena kćer Zvonimira Škegre morala joj je biti poznata financijska situacija tužitelja, odnosno da je tužitelj u višegodišnjoj blokadi iz čega je morala zaključiti da je tužitelj nesposoban za

plaćanje. Kako je tužitelj prije sklapanja ugovora bio u dugotrajnoj neprekidnoj blokadi, to je i zastupnik po zakonu tužitelja morao znati da dužnik neće imati dovoljno imovine za namirenje svih stečajnih vjerovnika, a nekretnina je prodana za cijenu nižu od tržišne.

9.3. Prema tome, ispunjeni su uvjeti iz odredbi čl. 198., 202. i 212. SZ-a te je tužbeni zahtjev djelomično osnovan.

10. U odnosu na pobijano rješenje kojim je prvostupanjski sud odbacio dio tužbe koji se odnosi na pobijanje ugovora o prijeboju ovaj sud smatra kako je rješenje pravilno. Razlozi koje tužitelj ističe u žalbi su neosnovani, jer se ne može smatrati kako se odobrenje stečajnog suca za pobijanje pravne radnje predmetnog ugovora o kupoprodaji proteže i na taj ugovor.

10.1. Neosnovano žalitelj smatra i kako je ugovor o prijeboju protivan prisilnim propisima i kao takav ništetan jer je dužnikov račun bio blokiran. Naime, odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“ broj 91/10 i 112/12; dalje: ZPONS) propisana je zabrana obračunskog plaćanja nakon blokade računa. Odredbom čl. 14. st. 1. ZPONS-a propisano je da je obračunsko plaćanje namira međusobnih novčanih obveza i potraživanja između sudionika obračunskog plaćanja bez uporabe novčanih sredstava, a provodi se kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga te drugim oblicima namire međusobnih novčanih obveza i potraživanja. Odredbom stavka 2. tog članka propisano je da poslovni subjekt ne smije obavljati obračunsko plaćanje ako u Jedinostvenom registru računa ima oznaku blokade računa, odnosno zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima. Pravne posljedice postupanja protivno navedenoj odredbi treba dovesti u vezu s odredbom čl. 322. st. 2. ZOO-a, ako je sklapanje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj strani, sklopljeni ugovor je valjan, a strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snosit će odgovarajuće posljedice. Dakle, kako su odredbom čl. 14. st. 2. ZPONS-a obračunska plaćanja izričito zabranjena samo jednoj strani, čiji je račun blokiran, na temelju citirane odredbe takvo obračunsko plaćanje, nije ništeto, već je ugovor valjan. Međutim, za obračunsko plaćanje u uvjetima blokade računa propisana je prekršajnoppravna odgovornost poslovnog subjekta i odgovorne osobe u poslovnom subjektu, u smislu odredbe čl. 30. st. 1. t. 2. i st. 2. ZPONS-a.

11. Obje stranke su osporile odluku o troškovima postupka koju ovaj sud preinačava (uvažavajući time tužiteljevu žalbu), jer je preinačio dio odluke o meritumu spora. Vrijednost predmeta spora tužitelj je u tužbi označio s 1.500.000,00 kn, no sud je na ročištu od 29. listopada 2020. utvrdio tu vrijednost u iznosu od 1.000.000,00 kn. Vrijednost protutužbenog zahtjeva je označila tuženica sa 225.000,00 kn. Iz navedenog proizlazi kako je vrijednost dijela postavljenog tužbenog zahtjeva kojim se pobija prijeboj 225.000,00 kn (od ukupno 1.000.000,00 kn). Prema tome, tužitelj je u ovom sporu uspio u većem postotku pa mu valja priznati opravdano zatražene troškove koji se odnose na iznos od 775.000,00 kn i to ukupno 10.037,16 EUR/75.625,00 kn što čini: sastav tužbe 7.750,00 kn, očitovanje na odgovor na tužbu od 22. listopada 2020. 7.750,00 kn, očitovanje na nalaz vještaka 7.750,00 kn, zastupanje na ročištima od 18. siječnja 2021., 24. veljače 2021. i 10. studenoga 2022. po 7.750,00 kn, 500,00 kn za ročište od 29. listopada 2020. na kojem se nije

raspravljalo i 500,00 kn za ročište za objavu presude, PDV u iznosu od 11.875,00 kn, sudske pristojbe na tužbu i presudu 10.000,00 kn i predujam za vještačenje 6.250,00 kn.

12. Glede troškova žalbi tuženica nije uspjela sa žalbom pa joj ne pripada niti zatraženi trošak, no tužitelj je djelomično uspio sa žalbom (za iznos od 775.000,00 kn) pa mu pripada trošak žalbe u iznosu od 1.896,56 EUR / 14.289,60 kn, koji trošak čine sastav, PDV i sudska pristojba.

13. Slijedom navedenog valjalo je primjenom odredbe čl. 380. t. 2. ZPP-a odbiti tužiteljevu žalbu kao neosnovanu i potvrditi rješenje, a primjenom odredbe čl. 373. t. 3. ZPP-a preinačiti presudu u točkama I. i III. njezine izreke.

14. Napominje se kako su novčani iznosi u izreci ove presude iskazani dvojno (u eurima i kunama) primjenom odredbi čl. 43. i 48. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj 57/22 od 20. svibnja 2022.).

Zagreb, 15. veljače 2023.

Predsjednica vijeća
Jagoda Crnokrak

Broj zapisa: **eb319-5e0f9**

Kontrolni broj: **060c9-310ae-a9208**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Jagoda Crnokrak, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.